

Пасічник Д.С.

ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА У СВІТЛІ ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

В історії української педагогічної думки питання педагогічної майстерності викладача разом з іншими питаннями навчально-виховного процесу посідало одне з провідних місць (Я. Коменський, І. Зязюн, В. Сухомлинський). Але сучасний розвиток освіти зумовив зміну вимог до педагогічної майстерності викладача: знання предмета перестає бути основною функцією викладача – він має знати, як навчати й виховувати, найефективніше реалізувати мету й завдання навчально-виховного процесу.

У сучасних умовах все більшого значення набуває стратегія освіти, що спрямована на майбутнє, на розвиток суспільства, основним критерієм прогресу якого є рівень вдосконалення людини як органічної частини природи. У цьому контексті особлива роль належить педагогу. Все більшу роль відіграють не лише професійні знання і вміння, а й загальна культура, особистісні якості, вплив яких на формування особистості зростає. Всі ці аспекти знаходять відображення у понятті педагогічної культури викладача.

Проблема педагогічної культури знайшла віддзеркалення у роботах С.Архангельського, О. Барабанщикова, О. Бондаревської та інших науковців, які займалися аналізом особливостей педагогічної діяльності, вивченням педагогічних здібностей та педагогічної майстерності.

Педагогічна культура є частиною загальнолюдської культури. Ми беремо за основу визначення педагогічної культури надане В. Бенінім, згідно якого педагогічна культура являє собою вимоги, пропонувані до діяльності по навчанню й вихованню, і виступає інтегративною характеристикою педагогічного процесу в єдності його, суб'єкта, змісту, механізму, системи й цілей.

З початком активної розробки культурологічного напрямку у соціології, педагогіці, психології проведені дослідження, присвячені окремим аспектам педагогічної культури. Так вивчаються питання методологічної, морально-естетичної, комунікативної, технологічної, духовної, фізичної культури особистості викладача.

Показниками високого рівня сформованості педагогічної культури вважаються гуманістична спрямованість особистості педагога; психолого-педагогічна компетентність і розвинуте педагогічне мислення; освіченість у галузі предмета, який педагог викладає; володіння педагогічними технологіями; досвід творчої діяльності; уміння обґрунтовувати власну педагогічну діяльність як систему та культура професійної поведінки.

Наше подальше дослідження буде спрямоване на уточнення показників педагогічної культури та дослідження на цій основі рівня розвитку педагогічної культури у викладачів УПА.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПМПП Штефан Л.В.